

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Υπουργείο Μεταναστευτικής
Πολιτικής

Υπηρεσία Ασύλου

Κεντρική Υπηρεσία, Π. Κανελλοπούλου 2, 10177 Αθήνα, Τ 2106988500 / F 2106988586, asylo@asylo.gov.gr, www.asylo.gov.gr
Νομικό Τμήμα Τ: 2106988576-77 -64-48

Αθήνα, 16 Ιανουαρίου 2019
Αρ. Πρωτ.: οικ. 1035

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘΜ. 3

Θέμα: «Διαχείριση αιτήσεων διεθνούς προστασίας μελών οικογένειας»

Η παρούσα εγκύκλιος σκοπεί στην αποσαφήνιση της διαχείρισης των αιτήσεων διεθνούς προστασίας μελών οικογένειας και ιδίως της ερμηνείας του άρθρου 36 παρ. 6 του Ν. 4375/2016, το οποίο ορίζει ότι «6. Ο αιτών μπορεί να υποβάλει αίτηση εξ ονόματος και των μελών της οικογένειάς του. Σε αυτές τις περιπτώσεις τα ενήλικα μέλη με δικαιοπρακτική ικανότητα πρέπει να συναινούν εγγράφως στην κατάθεση της αίτησης εξ ονόματός τους ή σε αντίθετη περίπτωση να έχουν την ευκαιρία να υποβάλουν οι ίδιοι την αίτησή τους. Πριν ζητηθεί η συναίνεση, κάθε εξαρτώμενος ενήλικος¹ ενημερώνεται κατ' ιδίαν σχετικά με τις συναφείς διαδικαστικές συνέπειες της αυτοπρόσωπης κατάθεσης αίτησης και σχετικά με το δικαίωμά του να υποβάλει αυτοτελή αίτηση διεθνούς προστασίας. Η συναίνεση ζητείται κατά το χρόνο κατάθεσης της αίτησης ή το αργότερο κατά την προσωπική συνέντευξη με το εν λόγω μέλος της οικογένειας».

Περαιτέρω, σύμφωνα με την παρ. 8 του ίδιου άρθρου ορίζεται ότι «Ο ανήλικος άνω των δεκαπέντε (15) ετών, δύναται να υποβάλει αυτοπροσώπως και αυτοτελώς αίτηση διεθνούς προστασίας».

Κατ' εφαρμογή των παραπάνω διατάξεων, κατά την κατάθεση της αίτησης διεθνούς προστασίας, τα ενήλικα μέλη της οικογένειας, καθώς και τα ανήλικα τέκνα άνω των 15 ετών ενημερώνονται για τις συνέπειες της κατάθεσης οικογενειακής αίτησης, οι οποίες συνίστανται αφενός στην ειδοποίηση μόνο του πρωτεύοντος αιτούντος (και όχι και των υπολοίπων μελών) κάθε φορά που παρίσταται η ανάγκη προσέλευσης του ίδιου και των εξαρτώμενων μελών στην Υπηρεσία Ασύλου και για κάθε άλλη περίπτωση που απαιτείται επικοινωνία με την Υπηρεσία Ασύλου, αφετέρου στην έκδοση, κατά κανόνα², μιας

¹ Προσοχή: Η φράση «εξαρτώμενος ενήλικος» αφορά τα ενήλικα μέλη της οικογένειας με δικαιοπρακτική ικανότητα, τα οποία δύναται να υποβάλουν αυτοτελώς αίτηση διεθνούς προστασίας και δεν πρέπει να συγχέεται με τα ενήλικα μέλη που πάσχουν από πνευματική ή σωματική αναπηρία και τα οποία δεν δύναται να υποβάλουν αυτοτελώς αίτηση διεθνούς προστασίας.

² Σύμφωνα με το άρθ. 40 παρ. 10 του Ν.4375/2016 «Όταν έχει υποβληθεί αίτηση εξ ονόματος των μελών της οικογένειας του αιτούντος, που επικαλούνται τους ίδιους λόγους, η αρμόδια Αρχή Απόφασης μπορεί να εκδίδει μια απόφαση που αφορά σε όλα τα μέλη της οικογένειας, εκτός εάν

απόφασης και στην κατάθεση, κατά κανόνα, μίας προσφυγής κοινής για όλα τα μέλη σε περίπτωση απορριπτικής απόφασης του πρώτου (α') βαθμού. Επισημαίνεται ότι η προσφυγή κατά απορριπτικής απόφασης α' βαθμού κατατίθεται αυτοπροσώπως από όλα τα μέλη της οικογένειας.

Κατά την ενημέρωση που προηγείται της καταγραφής της αίτησης διεθνούς προστασίας, επισημαίνεται ότι η κατάθεση αίτησης εξ ονόματος των μελών της οικογένειας (οικογενειακού αιτήματος) δεν ασκεί ουδεμία επιρροή στην κατ' ουσία εξέταση αυτής και ότι, τόσο στις περιπτώσεις κατάθεσης αυτοτελούς αίτησης των ενήλικων μελών και των ανήλικων τέκνων άνω των 15 ετών της οικογένειας, όσο και στην περίπτωση κατάθεσης οικογενειακού αιτήματος, οι αιτήσεις διεθνούς προστασίας των μελών της οικογένειας εξετάζονται και οι αποφάσεις λαμβάνονται σε ατομική βάση.

Ακολουθως, κατά την συμπλήρωση της φόρμας καταγραφής, ζητείται η ευυπόγραφη συναίνεση κάθε εξαρτώμενου μέλους (ενήλικου και άνω των 15 ετών) για την εξ' ονόματός του κατάθεση αίτησης διεθνούς προστασίας από τον πρωτεύοντα αιτούντα.

Σημειώνεται ότι στις περιπτώσεις κατάθεσης αυτοτελών αιτήσεων διεθνούς προστασίας των συζύγων, τα ανήλικα τέκνα θα καταχωρούνται στην υπόθεση της μητέρας.

Ο μετέπειτα διαχωρισμός αιτήσεων που έχουν καταγραφεί ως οικογενειακές είναι δυνατός εφόσον πληρούνται οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

α. Μέχρι την ολοκλήρωση της συνέντευξης, η συναίνεση του εξαρτώμενου μέλους για την κατάθεση αίτησης διεθνούς προστασίας εξ' ονόματός του μπορεί να αρθεί και οι φάκελοι να διαχωριστούν **χωρίς επίκληση συγκεκριμένου λόγου.** Στην περίπτωση αυτή ο διαχωρισμός των φακέλων των αιτούντων πραγματοποιείται, μετά από αίτηση, με τη δημιουργία νέας υπόθεσης ασύλου για το εξαρτώμενο μέλος που επιθυμεί τον διαχωρισμό και την αντίστοιχη μεταφορά σε αυτή του περιεχομένου του διοικητικού φακέλου. Σε αυτή την περίπτωση τα κοινά ανήλικα τέκνα παραμένουν στην αρχική υπόθεση.

β. Σε οποιοδήποτε στάδιο της διαδικασίας ασύλου και μέχρι την έκδοση απόφασης επί της ασκηθείσας προσφυγής, υπόθεση ενήλικου εξαρτώμενου μέλους (συζύγου ή εκτός γάμου συντρόφου) δύναται να διαχωριστεί από εκείνη του πρωτεύοντος μετά από αίτηση του ενδιαφερόμενου στην Αρχή Παραλαβής, μόνον εφόσον προσκομιστούν έγγραφα από τα οποία προκύπτει η διακοπή της συμβίωσης, ιδίως δήλωση συμφωνίας λύσης του γάμου ενώπιον συμβολαιογράφου, αγωγή διαζυγίου, υπεύθυνες δηλώσεις των συζύγων για διάσταση, βεβαίωση φορέα φιλοξενίας του ενός συζύγου κ.α.

Σε περίπτωση ύπαρξης τέκνων, τα ανήλικα τέκνα παραμένουν στην αρχική υπόθεση εάν δεν προσκομιστεί συμβολαιογραφικό συμφωνητικό ή δικαστική απόφαση που να ρυθμίζει την επιμέλεια των ανήλικων τέκνων ή τη γονική μέριμνα ή προκύπτει άλλως ότι η επιμέλεια των τέκνων ασκείται από κοινού.

αυτό θα οδηγούσε σε γνωστοποίηση της ιδιαίτερης κατάστασης αιτούντος που θα μπορούσε να θέσει σε κίνδυνο τα συμφέροντά του, ιδίως σε περιπτώσεις διώξεων με βάση το φύλο, τον σεξουαλικό προσανατολισμό ή την ταυτότητα φύλου και/ή την ηλικία. Στην περίπτωση αυτή εκδίδεται χωριστή απόφαση για το συγκεκριμένο πρόσωπο».

Όταν προκύπτει από τα προσκομισθέντα έγγραφα ανάθεση επιμέλειας στον ένα γονέα, έστω και προσωρινώς, έκπτωση του ενός γονέα από τη γονική μέριμνα ή αφαίρεση από τον ένα γονέα της άσκησης της γονικής μέριμνας, πραγματοποιείται αποχώρηση μέλους και δημιουργία νέας υπόθεσης ασύλου στον γονέα από τον οποίο αφαιρέθηκε η επιμέλεια ή η άσκηση της γονικής μέριμνας. Ομοίως και στις περιπτώσεις κατά τις οποίες προδήλως προκύπτει ότι έτσι διασφαλίζεται το βέλτιστο συμφέρον του ανηλίκου (π.χ. πράξη διακοπής λόγω σιωπηρής ανάκλησης της αίτησης του πρωτεύοντος, παραίτηση από την αίτηση διεθνούς προστασίας του πρωτεύοντος, κράτησης του πρωτεύοντος κ.λ.π.). Το μέλος που αποχωρεί από την υπάρχουσα υπόθεση ασύλου ενημερώνεται σχετικά και του χορηγείται νέο δελτίο αιτούντος διεθνή προστασία το οποίο φέρει τον αριθμό της νέας υπόθεσης ασύλου.

Σε οποιαδήποτε περίπτωση, μετά τη δημιουργία της νέας υπόθεσης ασύλου, ο αιτών/αιτούσα οφείλει να ενημερώσει την Υπηρεσία Ασύλου για τα στοιχεία επικοινωνίας του/της. Εάν η αίτηση διαχωρισμού υποβληθεί ενόσω η αίτηση διεθνούς προστασίας εκκρεμεί ενώπιον της Αρχής Προσφυγών, ενημερώνεται άμεσα η αρμόδια Επιτροπή.

Σε περίπτωση κατάθεσης αυτοτελούς αίτησης ασύλου ή διαχωρισμού υποθέσεων κατά τα ανωτέρω, οι αιτήσεις εξετάζονται ως αυτοτελείς μέχρι την ολοκλήρωση της διαδικασίας ασύλου.

Σημειώνεται ότι η κατάθεση αυτοτελούς αίτησης από μέλος οικογένειας ή η οποιαδήποτε απόφαση της Υπηρεσίας Ασύλου περί διαχωρισμού ή μη των υποθέσεων ή περί συμπερίληψης τέκνων στην υπόθεση του ενός ή του άλλου γονέα **δεν ασκεί μόνη της ουδεμία επιρροή** στην εξέταση της αίτησης διεθνούς προστασίας, καθώς και στην αστική κατάσταση και στα δικαιώματα ή τις υποχρεώσεις των μελών της οικογένειας, των συζύγων μεταξύ τους ή των γονέων έναντι των ανηλίκων τέκνων τους. Ως εκ τούτου πριν την έκδοση οποιασδήποτε άλλης απόφασης της Υπηρεσίας Ασύλου ή της Αρχής Προσφυγών η οποία συνδέεται με την έννοια της οικογένειας ή οικογενειακής ενότητας (π.χ. εξαίρεση από την εφαρμογή του άρθ. 60 παρ. 4 ν. 4375/2016, χορήγηση ισόχρονης άδεια διαμονής, χορήγηση ταξιδιωτικών εγγράφων κ.α.), θα πρέπει προηγουμένως και κατά περίπτωση να εκτιμώνται ανάλογα τα στοιχεία του φακέλου.

Σε περίπτωση αμφιβολίας περί της εφαρμογής των ανωτέρω διατάξεων, θα πρέπει ο αρμόδιος υπάλληλος της Υπηρεσίας Ασύλου να απευθύνεται στο Νομικό Τμήμα της Υπηρεσίας.

Ο ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
Μάρκος Καραβίας

Ακολουθεί πίνακας αποδεκτών

Πίνακας αποδεκτών

- 1. Υπουργείο Μεταναστευτικής Πολιτικής**
- 2. Περιφερειακά Γραφεία Υπηρεσίας Ασύλου**
- 3. Αρχή Προσφυγών**